

Examenul național de bacalaureat 2021
Proba E. d)
Sociologie

Testul 5

Profilul umanist din filiera teoretică

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece punct din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

I. TÊTEL

(30 punct)

Îrja a vizgalapra a helyes válasznak megfelelő betűt! Egyetlen helyes válaszlehetőség van.

1. Az a szocializációs funkció, amelyet a család tölt be, vonatkozik:
 - a. a gyerekek számára való erőforrások beszerzésére
 - b. hasznosítható anyagi támasz megvalósítására
 - c. olyan sajátos módok megismertetésére, mint az utánzás, azonosítás, közvetlen nevelés
 - d. a szabadidő eltöltése módjainak a kínálatára
2. Az egyház:
 - a. szociális intézménybe szerveződik
 - b. az elsődleges szocializációt valósítja meg
 - c. egy bizonyos hitfelfogást, szimbólumot és vallási gyakorlatot foglal magába
 - d. egy elsődleges csoport
3. A politikai pártok:
 - a. az egyének közötti közvetítő szerepet töltik be
 - b. az állam legfelsőbb törvényét képviselik
 - c. az egyének megszorítását célozzák
 - d. célja a kormányzás megszerzése
4. A társadalom ismert normáinak és szabályainak tiszteletben tartásának a következménye:
 - a. megfelelő szocializáció
 - b. társadalmi problémák
 - c. deszocializáció
 - d. profit
5. A család biológiai funkciója:
 - a. biztosítja a párutódlást
 - b. gazdasági szinten nyilvánul meg
 - c. politikai szinten nyilvánul meg
 - d. az egyén önmagával vívott harcára vonatkozik
6. A szociális demokratikus államot jellemzi:
 - a. a polgárok ellenőrzését célzó politikai hatalom gyakorlása
 - b. az államon belüli hatalomszétválasztás elvének megszegése
 - c. a polgárokat érintő társadalmi kockázatok növekedése
 - d. szociális védelmet célzó programok gyakorlatba ültetése
7. Az iskola:
 - a. az elsődleges szocializációt biztosítja
 - b. közvetlen feladata, elsősorban, olyan kompetenciák alakítása, amelyeket a társadalom fontosnak tart a társadalmi életben való részvételhez
 - c. a gyermek kezdeti társadalmi identitását biztosítja
 - d. azt az alapvető keretet biztosítja, amelyben a gyermek elemi pszichológiai és társadalmi szükségletei lesznek kielégítve

8. Az állam:
- a kormányzasi part alternativajaként alapított
 - egyéneket foglal magába, amelyek a társadalomban a legkisebb társadalmi csoportokat alkotják
 - egy non- formális csoport
 - a társadalom kormányzásának szabályi felállítására felhatalmazott intézmények együttesét foglalja magába
9. A civil szervezetek:
- a hatalomtól független, non- profit szervezetek
 - az állam közvetlenül nem finanszírozhatja őket
 - a politikai hatalom megtartásának funkcióját gyakorolják
 - céljuk a profitszerzés
10. Makroszociális szinten a vallás szerepe:
- az egyéni temperamentum alakítása
 - társadalmi problémák generálása
 - a kollektív tudat alakítása
 - profitszerzés

II. TÉTEL

(30 pont)

A. A baloldali oszlopban az államra és ennek szervezésére vonatkozó fogalmak vannak felsorolva, a jobb oldali oszlopban pedig erre vonatkozó igaz állítások. Írják a vizsgalapra a baloldali oszlop betűinek és a jobboldali oszlop számainak helyes párosítását!

a. Az állam	1. A politikai vezetőknek a szavazás mechanizmusa általi kijelölésére vonatkozik.
b. a hatalom átruházásának elve	2. Egy olyan magatartásforma, amely elutasítás által tagadja, úgy a társadalom által nyújtott célokat, mint az intézményes eszközöket is.
c. politikai rendszer	3. Egy nagyméretű intézmény, amely egy sor más intézményt foglal magába, és szabályozza a társadalmon belüli hatalmi viszonyokat.
d. totalitarizmus	4. Egy olyan politikai rendszer, amely polgáraival való viszonyában önkényes és ezek alapvető jogait rendszeresen nem tartja tiszteletben.
	5. A politikai intézményeket, politikai viszonyokat, politikai nézeteket érintő interakcióegyüttesre vonatkozik, mindezek pedig a társadalmi életbe integrálódnak.

12 pont

B. Olvassa el figyelmesen az alább szöveget:

A szocializáció érzelmalapú részvételt feltételez és a kommunikáció során valósul meg. A kulturális tanulás nem elvonatkoztatva valósul meg, hanem az egyének közti kapcsolatban nyilvánul meg, mozgatóereje pedig egy értékes, követendő példaként felfogott személlyel való azonosulás vágya.

A fenti szöveg alapján válaszoljon az alábbi kérelmekre:

- Fogalmazza meg a szöveg alapgondolatát! **2 pont**
- Magyarázza meg, körülbelül fél oldalas terjedelemben, a szövegben megemlített két szociológiai fogalom interakcióba lépésének sajátos módját! **10 pont**
- Érveljen azon hipotézis mellett vagy ellen, mely szerint a *másodlagos szocializáció nonkonformizmushoz vezethet!* **3 pont**
- Mutassa be arra vonatkozó nézőpontját, miszerint a *megelőző szocializáció új társadalmi szerepek vállalását segíti elő.* **3 pont**

III. TÉTEL

(30 pont)

Válaszoljon az alábbi kérelmekre:

1. Határozza meg a *mintavétel* fogalmát! **4 pont**
2. Említse meg a formális csoport két jellemzőjét! **6 pont**
3. Mutasson be, körülbelül fél oldalas terjedelemben, amelyben a fogalmakat sajátos szociológiai értelmükben használja, egy összefüggést a *státusz* és *társadalmi befolyás* fogalmai között! **10 pont**
4. Konkrét példával mutassa be ahogyan, a csoportkohézió megváltozik egy közepes méretű társadalmi csoportban! **4 pont**
5. Érveljen körülbelül tíz soros terjedelemben azon kijelentés mellett, miszerint: *a család és az állam mellet, az egyház is igen fontos szerepet töltött be az emberek életében, magatartásokat és mentalitást határozott meg.* **6pont**